

Risico-inventarisatie en – evaluatie (RI&E)

Wat is een goede RI&E ?

Even voorstellen

- + **Corné Bulkman**
- + **50 jaar**
- + **Woonachtig in Rucphen**
- + **Arbeidshygiënist > 20 jaar**
- + **2005 Muopo opgericht**
- + **2021 algemeen directeur PHOV**
- + **Bestuurslid bij NVvA**

programma

- Inleiding
- Eisen aan de RI&E
 - Wet / NEN-ISO 45001
- Rol vd deskundigen
- Methodes voor uitvoering
- Beoordelen en Toetsen vd RI&E
- Afsluiting

Motivatie

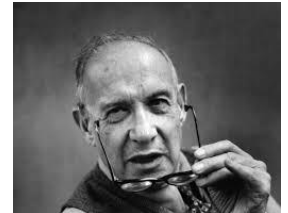
- Wettelijk motief
- Economisch motief
- Sociaal motief

Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

The avoidance of loss not the
maximisation of profit !

**Happy People
Better Business**

Inleiding

- Van alle bedrijven 49% heeft een RI&E
 - < 10 w.n 40%
 - > 100 w.n. 90%
- 61 % van de bedrijven met RI&E is ook volledig (alle prioritaire risico's beschreven)
 - Gedaald van 79%
- Van alle bedrijven heeft slechts 30% een RI&E waarin alle prioritaire risico's zijn geïnventariseerd.

Bron:

- Inspectie SZW, Arbo in bedrijf 2018. Een onderzoek naar de naleving van arboverplichtingen, blootstelling aan arbeidsrisico's en genomen maatregelen in 2018 (2019).

Eisen aan de RI&E (1)

- EU kaderrichtlijn (89/391/EEG)
 - Verplichting om risico's te voorkomen
 - Niet voorkomen dan evaluatie en maatregelen (art 6, lid2 en 3)
 - Betrekking op werknemers met bijzonder risico (artikel 9, lid 1 onder a)
- “analyseren en beoordelen”
- Arbeidsomstandigheden wet. (Art 5)
 - Inventarisatie en Evaluatie van Risico's
 - Beschrijving van gevaren en risico beperkende maatregelen
 - Plan van aanpak
 - Aanpassing waar nodig (werkmethoden, werkomstandigheden, wetenschap en prof. dienstverlening).

Volledig / Actueel / betrouwbaar

1. Een RI&E is pas volledig als alle onderdelen die in het Arbobesluit zijn beoordeeld, bv geluid, gevaarlijke stoffen etc..
 - » Ja
 - » Nee

2. De RI&E eens per jaar te herhalen is afdoende om aan de eis voor actualiteit te voldoen.
 - » Ja
 - » Nee

3. Een RI&E op basis van een erkend branche RI&E instrument geeft een betrouwbare weergave van de prioritaire risico's.
 - » Ja
 - » Nee

Eisen aan de RI&E (2)

Volledig / Actueel / Betrouwbaar

- **Volledig**

- Alle gevaarsaspecten beschreven (op schrift)
- Risico beoordeling en prioritering
- Plan van aanpak met passende maatregelen

Welke onderwerpen ?
En hoe diepgaand ?

- **Actueel**

- Actuele Werksituatie
- Actuele ontwikkelingen

1x 3 jaar ?
of m.o.c ?

- **Betrouwbaar**

- Waarheidsgetrouw beeld
- Risico beoordeling moet passend zijn

Betrokkenen ?
Branche checklist
door een persoon ?

Checklist wat in de RI&E aan bod kan komen

Arbo Informatie blad 1 "Arbobeleid"

Arbozorg en organisatie van de arbeid

- arbobeleid;
- taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB);
- samenwerking en overleg;
- organisatie deskundige bijstand, waaronder de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de preventiemedewerker zijn taken kan uitvoeren;
- toegang van werknemers tot een arbodeskundige;
- plan van aanpak;
- voorlichting en onderricht;
- toezicht door leidinggevenden;
- gedrag van werknemers;
- arbeidsgezondheidskundig onderzoek;
- bijzondere categorieën werknemers, zoals:
 - uitzendkrachten
 - stagiaires
 - jeugdigen
 - zwangeren
 - vrijwilligers
 - anderstaligen
 - werkers die plaats- en tijdonafhankelijk werken
- werknemers met een beperking/gedeeltelijk arbeidsongeschikt;
- zorg voor andere personen/derden (zoals bezoekers en voorbijgangers);
- opdrachtgever, ontwerper of uitvoerende partij bouwwerk.

Psychosociale arbeidsbelasting

- direct en indirect onderscheid (discriminatie);
- agressie en geweld;
- seksuele intimidatie;
- pesten;
- werkdruk;
- stress.

Bedrijfshulpverlening

- bedrijfshulpverleners;
- BHV-organisatie;
- oefening.

Inrichting arbeidsplaatsen

- algemene aspecten, zoals orde en netheid, onderhoud, controle en keuring;
- voorzieningen in noodsituaties, zoals blusmiddelen, vluchtwegen en nooduitgangen;
- inrichtingseisen, zoals eisen voor werkruimten, bewegingsruimte en werken op hoogte;
- pauzeruimten en andere voorzieningen, zoals kleedruimte, wasruimte en doucheruimte.

Checklist wat in de RI&E aan bod kan komen

AI 1 Arbobeleid

Gevaarlijke stoffen en biologische agentia

- gevaarlijke stoffen, waaronder:
- de aanwezigheid van deze stoffen;
- de informatie door onder meer veiligheidsinformatiebladen, gevarenetiketten en beoordeling van de blootstelling;
- de beheersing en beperking van de blootstelling conform de arbeidshygiënische strategie;
- opslag;
- de bijzondere gevaren van nanodeeltjes.
- werken in besloten ruimten;
- biologische agentia, waaronder allergenen.

Fysische factoren

- klimaat;
- verlichting;
- geluid, zowel schadelijk geluid als hinderlijk geluid;
- straling (ioniserende straling ¹, niet-ioniserende straling, uv-straling, kunstmatige optische straling);
- werken onder overdruk;
- trillingen, zowel hand-armtrillingen als lichaamstrillingen.

Fysieke belasting

- leveren van kracht, zoals:
- tillen
- duwen, trekken
- vasthouden
- ondersteunen en dragen
- werkhouding, zoals:
- ongunstige lichaamshoudingen
- statische lichaamshoudingen
- staan
- zitten
- bewegingen, zoals:
- lopen
- repeterende bewegingen
- plotselinge bewegingen
- maatregelen om fysieke belasting te beperken volgens de arbeidshygiënische strategie;
- beeldschermwerk en zittend kantoorwerk.

Checklist wat in de RI&E aan bod kan komen

AI 1 Arbobeleid

Arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden

- CE-markering;
- beveiligingen/veiligheidsvoorzieningen/noodstopvoorzieningen;
- onderhoud en keuring arbeidsmiddelen;
- bevoegdheid gebruik arbeidsmiddelen;
- hijs- en hefwerktuigen;
- transportmiddelen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen en veiligheids- en gezondheidssignalering

- persoonlijke beschermingsmiddelen, waaronder noodzaak, keuze, beschikbaarheid en gebruik;
- veiligheids- en gezondheidssignalering, waaronder aanwezigheid en leesbaarheid.

Werk- en rusttijden

- ploegendienst;
- werk- en rusttijden in de praktijk.

Eisen aan de RI&E (3)

ISO 45001 (extra ?)

- PDCA (Plan-do-check-act) concept (evaluatie op doeltreffendheid)
- Naast **gevaren** en **risico** ook **kansen** vaststellen
- Ook leiderschap en cultuur
- Niet routinematige werk
- Weging van risico's inzichtelijk maken
- Methode aansluiten op toepassingsgebied
- Proces voor actualiteit
- Meetbare doelstellingen
 - Mogelijke noodsituaties
 - Incidenten / ook buiten de organisatie
 - Derden / contractor

Wijze van uitvoering

- Acute gevaren, gezondheid en PSA
- Volledig of cascade
- 250 actiepunten of Basis Risico Factoren
- Betrokkenheid ondernemingsraad (OR) /personeelsvertegenwoordiging (PV)/ medewerkers
- Risico weging concreet, beleidsmatig en methodisch
- Aandacht voor bijzondere groepen
- Verdiepende RI&E
- Betrokkenheid deskundige
- Specifieke onderdelen zoals bv
 - Deskundige ondersteuning “preventiemedewerker”
 - BHV “scenario’s”
 - Deskundige gevaarlijke stoffen bij opslag stoffen
 - Etc..

Wijze van uitvoering

- Wie mag een RI&E uitvoeren?
 - A. De Arbo kerndeskundige
 - B. De preventiemedewerker
 - C. Iedereen
 - D. Iedereen die afdoende competent is

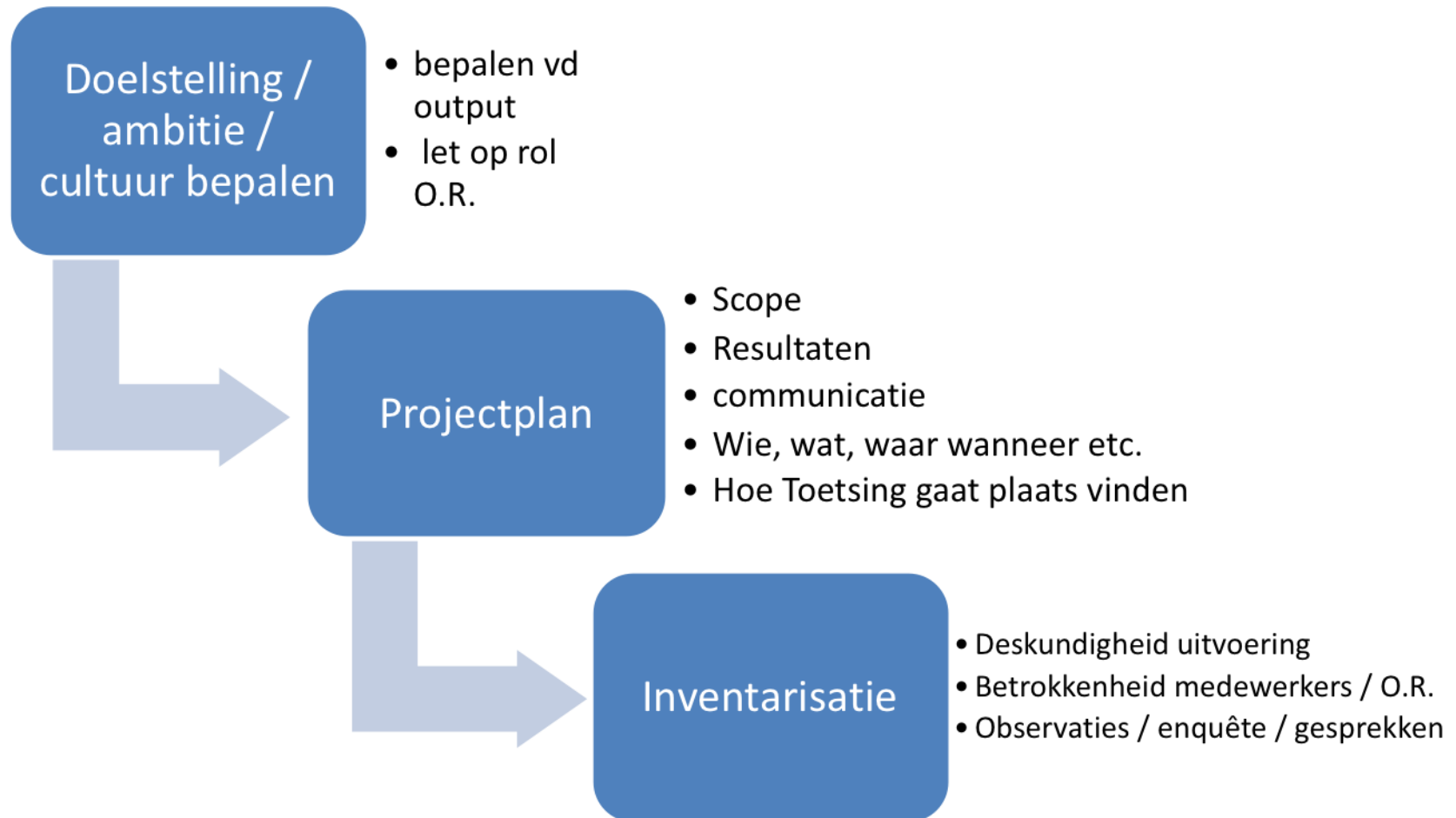

Rol deskundige

- Wie mag een RIE uitvoeren?
 - Arbowetgeving
 - Iedereen
 - Preventie medewerker
 - Rol Arbo Kern Deskundige
 - NEN-ISO 45001
 - Competentie vaststellen

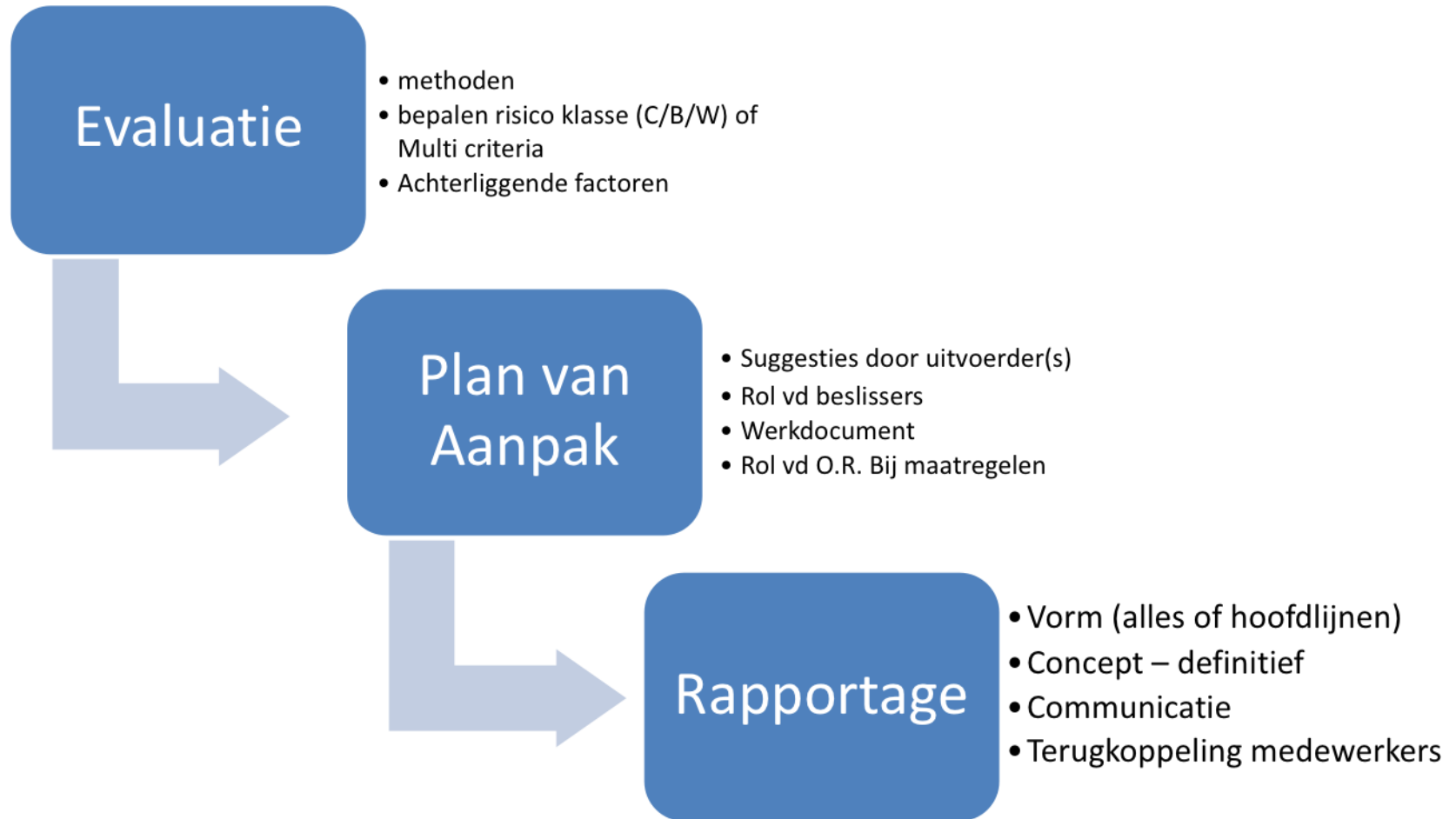

Flow schema uitvoering RI&E (1)

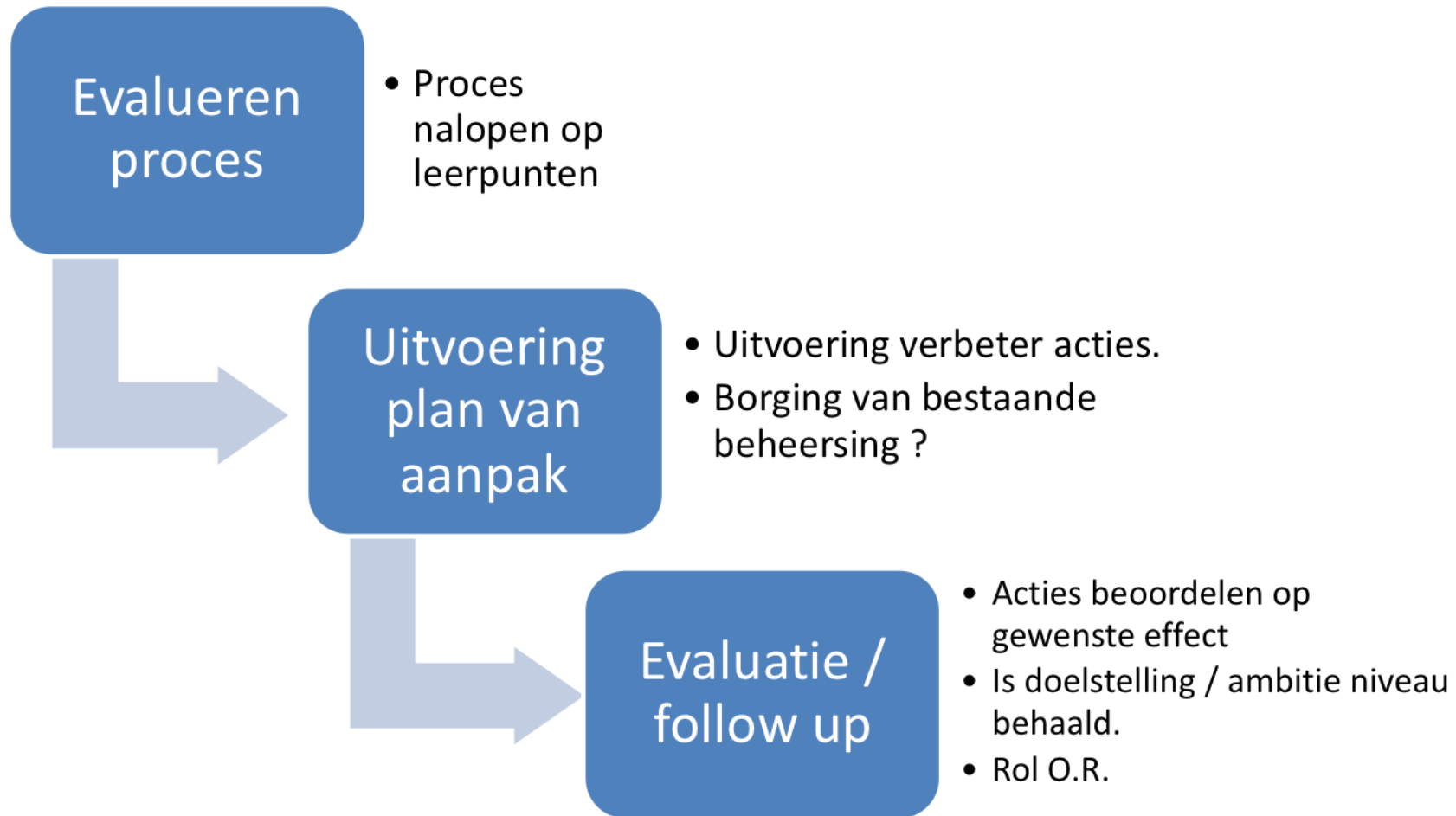

Flow schema uitvoering RI&E (2)

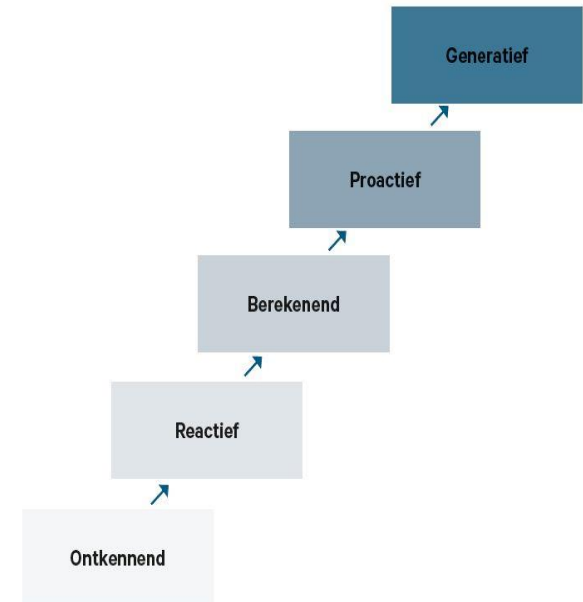
Flow schema uitvoering RI&E

Actualiteit nu en in de toekomst

- Actualiteit nu en in de toekomst
 - Proces beheersing
 - Evaluatie momenten
 - Jaarlijks
 - Bij wijzigingen
 - Bij afronding beheersmaatregelen
 - Conform cyclus
 - Taken en rollen t.a.v. actualiteit
 - Leiding
 - Management
 - Staf
 - Medewerkers

Zelf doen of uitbesteden?

- Zelf doen of uitbesteden
 - Expertise ?
 - Lerende vermogen van de organisatie
 - Eigenaar van de RI&E
 - Toetsing
 - Bedrijfsblindheid versus verdiepend inzicht
 - Vreemde ogen dwingen

Wie is de eigenaar?

- Wie is eigenaar?
 - HSE / G&VW of directie ?
 - Commitment
 - Directie
 - Medewerkers
 - Leidinggevende
 - Rol van ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging

Welke afdelingen

- Welke afdelingen / personen
 - Alles tegelijk of stap voor stap
 - Scoop :
 - Gebouwen
 - Processen en organisatie
 - Medewerkers
 - Wie hebben informatie ?
 - Leiding
 - Medewerkers
 - Staf
 - Personeelsvertegenwoordiging
 - Arbodienst

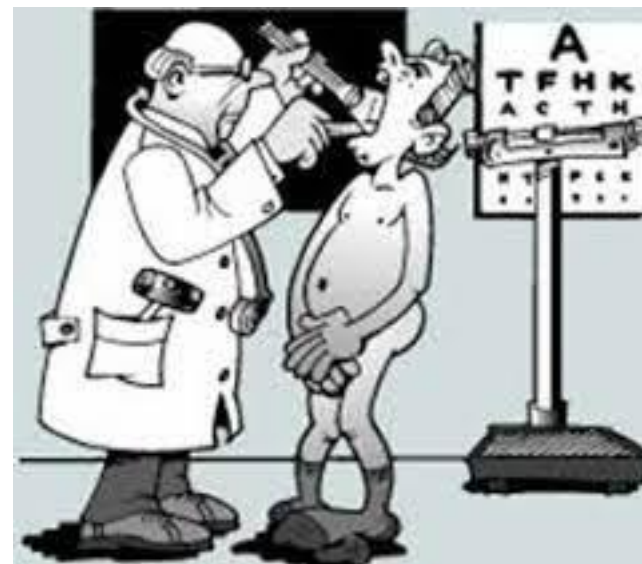
Welke info is beschikbaar

Arbeidsgezondheidskundige onderzoeken

- Advies in de RI&E
 - Minimaal voor:
 - Jeugdige
 - Nachtarbeid
 - Gevaarlijke stoffen
 - Asbest
 - Biologische agentia
 - Beeldschermwerk
 - Geluid
 - Trillingen
 - Kunstmatige optische straling
 - Duikarbeid
 - Lood
 - PSA

Bron: aragosta.nl

Beoordelen deskundig medewerker

- Onderdeel vd RI&E
 - Op basis van Risico bedrijf of branche
 - Aantal medewerkers

Tabel 2 Deskundigheidsniveau op basis van opleiding en diploma

Deskundigheidsniveau	Opleiding / diploma
Niveau 3 Ontwikkelen/hoger leidinggevend niveau	<ul style="list-style-type: none">• Hoger veiligheidskundige (HVK), Management of Safety, Health & Environment (MoSHE): TU Delft.• Arbeidshygiënist, post hbo: Hogeschool Brabant.• IRAS: Universiteit Utrecht.• Arts voor arbeids- en bedrijfsgeneeskunde (bedrijfsarts): Netherlands School of Public and Occupational Health (NSPOH).• Arbeids- en Organisatiedeskundige (A&O-kundige): A&O-opleiding Sioo-TNO te Utrecht.• Wo-opleidingen arbomanagement.
Niveau 2 uitvoerend/middelbaar leidinggevend niveau	<ul style="list-style-type: none">• Middelbaar Veiligheidskundige (MVK), Bedrijfsverpleegkunde opleiding.• Hbo-opleidingen arbomanagement/arbocoördinator (Delft).
Niveau 1 uitvoerend niveau	<ul style="list-style-type: none">• Preventiemedewerker.• Operationeel veiligheidskundige (OVK).

Bron: Al 44 de preventie medewerker

Tabel 1 Bepalen deskundigheidsniveau preventiemedewerker

Risiconiveau op basis van branche/sector	Aantal werknemers	Niveau interne deskundigheid	Niveau aanvullende interne of externe deskundigheid
Zeer hoog risico Aardolie- en steenkool verwerkende industrie Bewerking van splijt- en kweekstoffen Productie van: <ul style="list-style-type: none"> chemische producten kruit en springstoffen metalen in primaire vorm Winning van delfstoffen Alle BRZO-bedrijven (Besluit Risico Zware Ongevallen)	≥ 50 < 50	3 2	3
Hoog risico Productie van: <ul style="list-style-type: none"> kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels) artikelen/voorwerpen van hout, meubels, prefab-elementen 	≥ 200 50-199	3 2	3
<ul style="list-style-type: none"> producten van metaal machines en apparaten elektrische en optische apparaten en instrumenten transportmiddelen verf, vernis, lakken en drukinkt farmaceutische producten synthetische en kunstmatige vezels producten van rubber en kunststof minerale producten, zoals glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten (niet metaalhoudend) Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas Bouwnijverheid	25-49 < 25	2 1	3
Gemiddeld risico Landbouw, bosbouw en visserij Productie van: <ul style="list-style-type: none"> papier, karton en papier- en kartonwaren voedings- en genotsmiddelen textiel en textielproducten leer en lederwaren (geen kleding) huishoudelijke apparaten elektrische en elektronische apparaten overige goederen Voorbereiding tot recycling Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media Winning, zuivering en distributie van water Overige bewerkende en verwerkende industrie	≥ 200 50-199 25-49 < 25	3 2 1 1	3 2 2
Laag risico Alle hiervoor niet vermelde bedrijven of organisaties	≥ 200 50-199 < 50	2 1 1	2

Toetsing RI&E

- Aantal werknemers > 25 ?
- Gebruik van erkend RI&E instrument
- Maatwerk of vangnet regeling
 - Verplicht bedrijfsbezoek

Wie mag toetsen

- Kerndeskundige
 - Nu
 - Gecertificeerde Kerndeskundige (Hvk, AenO, AH en Bedrijfsarts (BIG geregistreerd))
 - Toekomst
 - Nieuw certificeringsstelsel AKD (Hvk, AenO en AH)
 - Rol vd bedrijfsarts

HvK: hogere veiligheidskundige

AenO: Arbeids- en organisatiedeskundige

AH: Arbeidshygiënist

AKD: Arbokerndeskundige

Waarde van Toetsing

- De handtekening van een Arbo kerndeskundige geeft aan dat de RI&E voldoet aan de eisen?
 - A. Ja
 - B. Nee

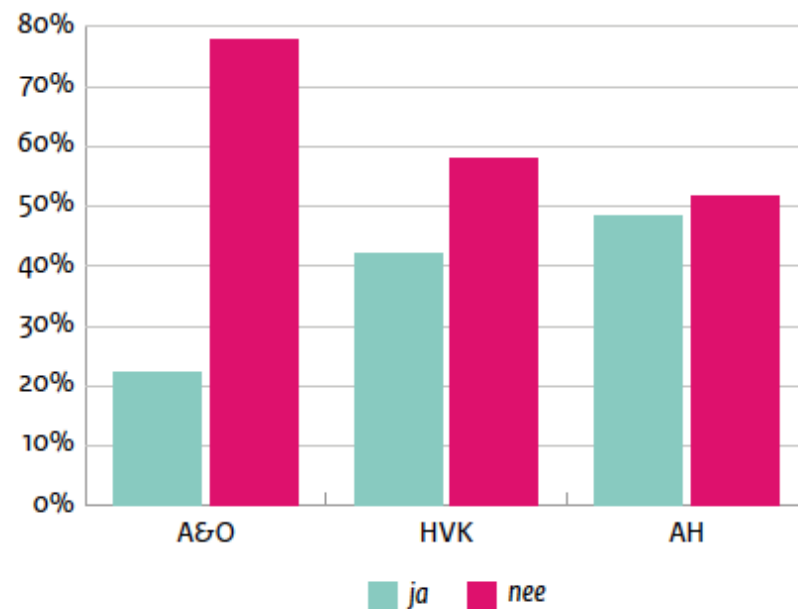
Kwaliteit van toetsing

	In orde (n=21)	Niet in orde (N=56)	N
Bedrijfsarts	1	6	7
Bevoegd BA toetsend vanuit een multi-team + AKD* (al dan niet bevoegd)	0	3	3
Gecertificeerde AKD	18	29	47
Multi gecertificeerde AKD = één persoon met meerdere AKD-certificaten	2	4	6
Onbevoegd	0	14	14
Totaal	21	56	77

Bron: stelsel onderzoek toets de toetser I-SZW maart 2021

Toetsen RI&E op gevaarsaspecten vallend buiten eigen kennisniveau

Toetst u elementen uit de RI&E waar u zelf weinig inhoudelijke kennis van heeft?

Nieuw certificeringschema (szw)

Expertise	A&O	AH	HvK
Arbozorg en organisatie vd Arbeid	X	X	X
Arbeidsgezondheidskundig onderzoek	X	X	X
Bijzondere categorieën werknemers	X	X	X
PSA / werk en rusttijden	X	-	-
Functie- en organisatieontwerp, inrichting van de arbeid	X	-	-
Bedrijfshulpverlening	-	X	X
Inrichting arbeidsplaatsen	-	X	X
Gevaarlijke stoffen (brand, explosie, opslag en info verstr)	-	-	X
Gevaarlijke stoffen (blootstelling en info verstr)	-	X	-
Fysieke belasting	-	X	-
Fysische factoren	-	X	-
Arbeidsmiddelen / specifieke werkzaamheden	-	-	X
Persoonlijke beschermingsmiddelen	-	X	X
Veiligheidscultuur	X	X	X ³¹

Waarde van Toetsing

- De handtekening van een Arbo kerndeskundige geeft aan dat de RI&E voldoet aan de eisen?
 - A. Ja
 - B. Nee

Samenvatting

- Eisen aan de RI&E
 - Wet / NEN-ISO 45001
 - Verschillen
- Wijze van uitvoering
- Waarde van toetsing
- Waarde van branche checklijsten

SUMMARY

Vragen

